



illustratie Joep Bertrams

Terrorisme is soort oorlog in vreedestijd

door Michel Brouwers

En toen waren we allemaal Charlie. Wie? Charlie Hebdo. Pardon? Nou, twee Fransmannen hadden twaalf andere Fransen vermoord. En dat vinden wij zo erg dat het al dagen onderwerp van gesprek is. Dat vinden zij zo erg dat ze met miljoenen de straat opgingen en beweren ook Charlie te zijn. Dat collectief beleven is toch raar. En hypocriet. Wie geeft er nu iets om die geëxecuteerde journalisten? Niemand toch? Het gaat om ons. Dit kan name-

lijk ook ons overkomen. Terrorisme is als een soort van oorlog in vreedestijd. Het is te willekeurig en politiek gemotiveerd om het crimineel te noemen en door de kleinschaligheid ervan kan het ook geen oorlogshandeling worden genoemd. Dat wij destijds zo geschokt waren door de moord op Theo van Gogh, de aanslagen in Londen of nu in Parijs, zegt iets over onze identificatie met de mensen daar.

Die verwantschap kent zijn grenzen. Terwijl in Frankrijk nog geen twintig man stierven, maakte Boko Haram in Nigeria honderden men-

sen af. In Syrië is men allang de tel kwijt en of er daar nu één meer of minder omkomt, ach, daar wonen blijkbaar geen mensen zoals u en ik. Vervelend natuurlijk als het terrorisme van daar wordt geïmporteerd. Dan gaan we ons ook druk maken over de islam. Journalisten zoeken naar tegengeluiden om zo 'objectief' te bewijzen dat niet alle moslims kwaadaardig zijn. Tegelijk gaan we de superioriteit van onze manier van leven benadrukken. Het 'vrije woord' is het hoogste goed en zal het kwaad toch zeker overwinnen. Het is al ruim tien jaar dezelfde spastische reflex.

De discussie over het al dan niet inherent gewelddadig zijn van de islam als religie is een zinloze. Mocht er consensus zijn dat die religie niet gewelddadig is, dan zijn er nog altijd verschillende interpretaties van, die verpakt als politieke ideologie nog steeds geweld aanmoedigen. En wanneer we concluderen dat de islamitische leer inderdaad tot geweld aanzet, wat kunnen 'wij' daar dan aan doen?

De oplossing is ook het isoleren van moslims. 'Ze' en masse willen wegsturen is als de ogen dichtdoen en het probleem niet meer willen zien. Vrije samenlevingen zijn

open samenlevingen, die mensen van ver aantrekken. En 'ze' zijn overwegend 'we' geworden. Laten we ophouden dat onderscheid bij ieder incident te willen maken: 'ze' willen vast niet allemaal moorden.

Zie het terrorisme zelf als iets exculiers dat bij een samenleving hoort. Het is aan iedere samenleving om radicale uitwassen te neutraliseren, dan wel om met de norm op te schuiven in de richting van het nu nog extreme. Daarover gesproken: moeten onze pennen nu werkelijk altijd zo scherp schrijven en tekenen?
Michel Brouwers is publicist